

Naam: Draaiboek lancering Beta-versie voor test en onderzoek in de regio's vanaf 17 augustus 2020.
Versie: 1.22
d.d. 15 augustus 2020

1. Doelstelling

Dit draaiboek heeft inzicht in de activiteiten die moeten worden uitgevoerd op de avond voorafgaande aan de lancering van versie 1.0 (public beta) van de CoronaMelder voor een beperkt aantal GGD regio's.

2. Locatie en tijden

Tijdstip:

1. Zaterdag **16.00** CET, start schone database en check CDN, Dick beschikbaar.
2. Zaterdagavond en zondagochtend, testen door (10)(2e) cs. met apps met een zelfde build als productie, Dick beschikbaar.
3. Zondag **19.00**, start tweede productie schoning (verwijderen test data), (10)(2e) beschikbaar.
4. Zondagavond **23.00** pushen van de apps naar productie, (10)(2e) beschikbaar

Locatie:

Zaterdag: **Remote**

Zondag: **13-verdieping VWS** ondersteunt middels WebEx **van 22.00 tot 04.00**.

(10)(2e) is ook aanwezig. We verwachten geen bezoek van de minister.

3. Communicatie

Expertise	Naam	Telefoon	Mail
CIO Office - Directeur	(10)(2e) (10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @minvws.nl
CIO Office - Prog. Directeur	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @minvws.nl
CIO Office – plv CIO	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)@minvws.nl
Politieke afstemming	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @minvws.nl
Politieke afstemming	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @minbzk.nl
Politieke afstemming	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @minvws.nl
Security – coördinatie	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @pblq.nl
Security – coördinatie	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)@dewinter.com
Security – NCSC	Via (10)(2e)	Zie boven	
Bouwteam – Incident management	(10)(2e)@newnexus.nl	(10)(2e)	(10)(2e) @dictu.nl
Bouwteam – apps/backend	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)@rickpastoor.nl
Bouwteam – apps/backend	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)@egeniq.com
Bouwteam – GGD-Portal	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @windesheim.nl
Bouwteam – coördinatie	(10)(2e) (10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @dictu.nl
Bouwteam – coördinatie	(10)(2e) (10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @icloud.com
Bouwteam – Google/Apple	(10)(2e) (10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @dictu.nl
Bouwteam – Google/Apple	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @dictu.nl
Bouwteam – overall	(10)(2e)	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)	(10)(2e) @webweaving.org
Communicatie – coördinatie	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @minbzk.nl
Communicatie – website	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @outlook.com
Communicatie – website ontwikkelaar	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)@smoothworks.nl
Communicatie – social kanalen	(10)(2e) nog graag aanvullen		
Communicatie – Tech community	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @userneeds.nl
Communicatie – Tech community	(10)(2e)	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)	(10)(2e)@edoplantinga.nl
Adoptie – Coördinatie	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @pblq.nl
Klant Contact Centrum	(10)(2e) nog graag aanvullen	(10)(2e)	
GGD - coördinatie	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @minvws.nl
CIBG - Beheer	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @minvws.nl
CIBG - Beheer	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e) @minvws.nl
KPN – infra / coördinatie		(10)(2e)	(10)(2e) @kpn.com
KPN – infra / coördinatie		(10)(2e)	(10)(2e) @kpn.com

4. Aanpak

4.1 Disciplines

De lancering vraagt een multidisciplinaire aanpak. De volgende disciplines zijn betrokken:

- a) Bouwteam (10)(2e) voor het live brengen van de Android en iOS applicatie, de backend en het GGD-portaal.
- b) Adoptie-team (10)(2e), voor de implementatie en communicatie naar het publiek en de GGD.
- c) GGD-team (10)(2e) voor de afstemming met de GGD's.
- d) Communicatie (10)(2e) voor de interne en externe communicatie en de website.
- e) Privacy en security (10)(2e) ai wegens vakantie (10)(2e)

4.2 Beschikbaarheid

Van elk team zijn twee mensen beschikbaar. Om er voor zorg te dragen dat ook bij langdurige inspanning de beschikbaarheid blijft geborgd werken we vanaf zondagavond 19.00 in twee shifts.

Zaterdag:

Zaterdag **16.00** CET, start schonen database en check CDN, Dick beschikbaar.

Zaterdagavond en zondagochtend, testen door (10)(2e) cs. met apps met een zelfde build als productie, (10)(2e) beschikbaar.

Zondag:

Shift 1 werkt van zondag tot maximaal zondagnacht 00.30 uur.

Shift 2 werkt (indien nodig) van zondagavond 23.00 tot maandagochtend 8.00

Vanaf maandagochtend 07.30 zijn we normaliter weer paraat.

Als maandagochtend wordt voorzien dat er volcontinue moet worden gewerkt dan wordt dat vanaf maandag ingeregeld.

Let erop dat je niet te lang doorgaat zodat je fris bent zodra je weer aan het werk gaat.

4.3 Controle na lancering

Omdat het ongewis of de iOS en Android app na publiceren ook daadwerkelijk al beschikbaar is, wordt er een iOS testflight build van dezelfde code gemaakt zodat we die zelf direct kunnen testen.

De links voor Google en Apple worden zondagavond door (10)(2e) gedeeld.

5. Draaiboek

In het draaiboek werken maken we onderscheidt tussen:

- (5.1) voorbereidende activiteiten ,
- (5.2) pre-lancering's activiteiten ,
- (5.3) testen van de productie ,
- (5.4) lancering en,
- (5.5) controle van de juistheid na lancering.

5.1 Voorbereiding

Nr	Wie	Actie	Tijdstip	Status
A	(10)(2e)	Whatsapp groep aangemaakt voor incident management ((10)(2e) (10)(2e)	Vrijdag	Done
B	(10)(2e)	'War room' 13-de verdieping, flip-overs, white boards etc.	Vrijdag	Done
C	(10)(2e)	Incident management procedure uitwerken en delen	Zaterdag	Wordt morgen (zaterdag door (10)(2e) verstuurd.)
D	iOS	Aanmaken testflight build (gelijk aan productie build) voor zondagavond. Versie 1.0.2	Vrijdag	Done
E	Android	Aanmaken test build (gelijk aan productie build) voor zondagavond. Versie 1.0.0	Vrijdag	Done
F	(10)(2e)	Check dat we een tags/releases hebben gemarkeerd in Azure devops	Zaterdag	Done
G	(10)(2e)	Check dat we een sync hebben van alles naar het publiek github & dat die tags zichtbaar zijn.	Zaterdag	
H	(10)(2e) (10)(2e)	Contact met NCSC, aankondiging lancering	Vrijdag	Done
I	(10)(2e) (10)(2e)	Aanleveren contactpersonen CoronaMelder team aan NCSC	Vrijdag	Bekend bij (10)(2e)

5.2 Pre-lancering

Zaterdag 16.00

Nr	Wie	Actie	Tijdstip start	Status
1	(10)(2e)	Check dat license attributie op de juiste plaatst staat en publiek is op de website. Want anders heb je een C&D te pakken zodra in de VS de courts opengaan.	16.00	Done (tegen Githubversie)
2	(10)(2e)	Check Log-settings on production is not set to 'debug'.	16.00	Done
3	(10)(2e)	Check op aanwezigheid monitoring en logging.	16.00	ORANJE/ROOD Mitigerende maatregelen genomen door DW zie hd 9
4	(10)(2e)	Akkoord en geven startsein voor schonen database	16.10	Done
5	CIBG	Schonen productie database en CDN? 1 Databases uit de AG halen 2 Databases verwijderen op beide SQL servers 3 DbProvision tool draaien 4 Broker uitschakelen op alle DB's (heel belangrijk) 5 Databases in de AG hangen 6 Failover proberen (geeft nog wel eens issues als ze er net weer inhangen, gaat dat met data loss dan moeten de servers eerst een voor een gereboot worden) 6.1 Rebooten? 6.2 Failover weer proberen -> indien zonder dataloss -> OK zo niet, plan van aanpak maken. 7 Volledige release draaien	16.20	Done Reboot check door (10)(2e)
6	Backend team (10)(2e)	controle productie settings (manifest frequency: 240, min keys: 150, max keys 750000 frequentie waarmee eks engine draait: elke 2	17:00	Done

		uur)		
7	Backend CIBG	Controles afronden dat de geschoonde DB klaar staat.	17.20	Done

5.3 Testen zaterdagavond en zondagmorgen

Nr	Wie	Actie	Tijdstip	Status
8	(10)(2e) ondersteund door iOS developers	Download en installeer app via store, zien dat GGD-sleutel zichtbaar is in de app. Het allerliefst zou ik een install willen doen uit de store → keys vanaf device submitten → GGD-portal keuren → valideren dat die keys in de database staan Dit doen we met de versie de testflight versie met zelfde build nummer als productie.	Zaterdagavond en zondagmorgen	Done → Ok → Ok → Check door (10)(2e)
9	(10)(2e) ondersteund door Android developers	Download en installeer app via store, zien dat GGD-sleutel zichtbaar is in de app. Het allerliefst zou ik een install willen doen uit de store → keys vanaf device submitten → GGD-portal keuren → valideren dat die keys in de database staan Dit doen we met de test versie met zelfde build nummer als productie.	Zaterdagavond en zondagmorgen	Done → Ok → Ok → Check door (10)(2e)
10	Rick	Controle op gepropageerde README updates (iOS, Android en backend) van (10)(2e) - dit _voor_ het laatste github sync punt	zondagmorgen	

5.4 Website controle zondagmiddag

Nr	Wie	Actie	Tijdstip	Status
11	Webbureau	Opleveren nieuwe design en content op acceptatie omgeving	16:00	
12	Carly	Controle op content en design van de website (coronamelder.nl) en akkoord geven	16:00 – 17:00	
13	Salar	Controle op goed werkende linkjes van/naar de website en akkoord geven naar (10)(2e)	16:00 – 17:00	
14	Carly	Na akkoord van (10)(2e) opdracht geven voor deployen naar productie om 00:00 uur	17:00 uur	

5.5 Lancering zondagavond

Nr	Wie	Actie	Tijdstip	Status
15	(10)(2e)	Laatste controles en akkoord schoning.	Zondag 19.00	
16	(10)(2e) → GGD-GHOR	Deactiveren GGD accounts voor bouwteam	Zondag 19:00	
17	CIBG	Tweede schoning productie database (en controle CDN) 1 Databases uit de AG halen 2 Databases verwijderen op beide SQL servers 3 DbProvision tool draaien 4 Broker uitschakelen op alle DB's (heel belangrijk) 5 Databases in de AG hangen 6 Failover proberen (geeft nog wel eens issues als ze er net weer inhangen, gaat dat met data loss dan moeten de servers eerst een voor een gereboot worden) 6.1 Rebooten? 6.2 Failover weer proberen -> indien zonder dataloss -> OK zo niet, plan van aanpak maken. 7 Volledige release draaien	Zondag 19.20	
18	Backend team (10)(2e)	'controle productie settings (manifest frequency: 240, min keys: 150, max keys	20:00	

		750000 frequentie waarmee eks engine draait: elke 2 uur)		
19	(10)/(2e)	Laatste controles en akkoord productie	20.30	
20	Ontwikkelaar website coronamelder.nl	Deployen van de goedgekeurde versie naar productie	00:00	
21	(10)/(2e)	Controle van de website op: - Design (10)/(2e) - Content (10)/(2e) - Linkjes en licentie attributen (10)/(2e)	00 :15	
--	-----	Ruimte voor uitloop activiteiten	20.45 – 23.30	
22	iOS	Push naar productie	23.30	
23	Android	Push naar productie	23.30	

5.6 Post-lancering / Controles (00.30 tot maandagochtend 08.00 - indien noodzakelijk)

Nr	Wie	Actie	Tijdstip	Status
24	iOS	Test iOS app	00.30	
25	Android	Test Android App	00.30	
26	Brenno	Controleer Privacy statements	00.30	
27	Hidde/GGD	Test GGD-Portal	00.30	
28	CIBG/KPN	Test infra servers	00.30	
29	KPN	Test infra CDN	00.30	
30	Dirk- Willem	Controle monitoring en logging	00:30	

6. Verhoogde dijkbewaking vanaf maandag 17 augustus

Vanaf maandagochtend 07.30 starten we met de reguliere controles of alles naar behoren werkt. Daarnaast vindt er om 10.00 en om 15.00 een plenaire status update plaats.

De volgende controles worden elke uur actief uitgevoerd:

- ANDROID werking
- iOS werking
- Backend werking
- INFRA beschikbaarheid
- GGD-Portal
- Security (Malafide apps, websites, phishing/scam DDOS etc).
- Kibana (oid) monitoren op o.a. verhoogde hoeveelheden 4xx/5xx errors; server loads; response tijden; en traffic. Dat laatste nog niet om adoptie te meten of zo, maar als er geen/weinig traffic is kan dat ook (de beste) signalering voor problemen zijn.

7. Incident management procedure

Vanaf maandag 17 augustus is de CoronaMelder incident procedure van toepassing. Deze wordt vrijdag 14 augustus rond 18.00 rondgestuurd.

8. What-If draaiboeken

Graag dit weekeinde nog de hier de meest realistische scenario's beschrijven (DDOS, Uitloop lancering etc.).

Scenario	Verkort draaiboek	Actoren

9. Monitoring van de site

Status overview

<http://status.coronamelder-backend.nl>

rapport elke dag om 08:00 naar (10)(2e) @cyberoperaties.nl contact
@webweaving.org om toegevoegd te worden.

alarms ook naar slack; #infra-general. contact @webweaving.org om toegevoegd te
(sms, email, telegram, etc).

Detail status

<http://bastion.coronamelder-dist.nl:2020/corona.html>

Tek, Manifest, Settings

<http://bastion.coronamelder-dist.nl:2020/corona/>